

До протоколу № 203
від 25 березня 2026 року

ВИСНОВОК

до проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України,
що стосуються торговельного мореплавства та судноплавства
на внутрішніх водних шляхах»
(реєстр. № 14344 від 30.12.2025)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (далі – Комітет) за дорученням Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука на своєму засіданні 25 березня 2026 року (протокол № 203) розглянув у межах предмету відання проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що стосуються торговельного мореплавства та судноплавства на внутрішніх шляхах» (реєстр. № 14344 від 30.12.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, і зазначає таке.

Комітет Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури визначений головним з опрацювання цього законопроекту.

У пояснювальній записці зазначено, що метою законопроекту є удосконалення законодавчих основ організації судноплавства, зокрема, державної системи забезпечення безпеки судноплавства на морі та на внутрішніх водних шляхах.

Законопроект стосується предмета відання Комітету в частині правового регулювання підготовки та дипломування моряків, визначення та підтвердження професійних кваліфікацій, державного нагляду за закладами освіти з підготовки морських фахівців, а також цифровізації державних реєстрів та інформаційних систем у сфері морського і внутрішнього водного транспорту.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) у своєму висновку зазначає, що законопроект потребує доопрацювання, зокрема в частині предмету відання Комітету, з метою:

1. *Збереження документа про освіту як одного з базових елементів підтвердження професійної компетентності.* Проектом передбачено виключення документа про освіту відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня з переліку документів, що підтверджують професійну компетентність членів екіпажів суден внутрішнього плавання. Зазначене положення потребує

належного обґрунтування з огляду на те, що формальна освіта є базовим елементом національної системи кваліфікацій, диплом про освіту підтверджує набуття компетентностей відповідно до державних стандартів, а відмова від врахування документа про освіту може призвести до нівелювання ролі системи професійної та фахової передвищої освіти у регульованих професіях.

2. *Гармонізації з правом Європейського Союзу.* Запропоноване визначення терміну «стаж плавання» не повною мірою узгоджується з положеннями Директиви (ЄС) 2017/2397 щодо визнання професійних кваліфікацій у внутрішньому судноплаванні. Невідповідність термінології та підходів може створити ризики для взаємного визнання кваліфікацій українських фахівців у державах-членах ЄС, забезпечення професійної мобільності, а також імплементації європейських стандартів у сфері професійної підготовки.

3. *Забезпечення методологічної визначеності та наукового супроводу.* Законопроект містить оціночні формулювання («мінімальні ризики», «оцінка морської охорони») без визначення критеріїв їх застосування та методики вимірювання. Відсутність чітких показників ускладнює правозастосування, не забезпечує можливості наукового та експертного аналізу, а також не відповідає принципам доказової державної політики.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу повідомляє, що проект Закону не суперечить Угоді про асоціацію та міжнародно-правовим зобов'язанням України, водночас, потребує термінологічного доопрацювання з метою більш повного врахування Директиви Європейського Парламенту та Ради 2009/21/ЄС.

Міністерство освіти і науки України в межах компетенції повідомило, що не має пропозицій та зауважень до законопроекту.

Міністерство охорони здоров'я України повідомляє про відсутність зауважень та пропозицій до законопроекту.

Міністерство фінансів України повідомляє, що прийняття законопроекту не потребує витрат з державного та/або місцевих бюджетів у поточному бюджетному періоді (відповідно до фінансово-економічних розрахунків щорічне збільшення надходжень до місцевих бюджетів від плати за надання адміністративних послуг становитиме 5 344,887 тис. грн) та може бути розглянутий Верховною Радою України.

Національне агентство кваліфікацій за результатами опрацювання законопроекту повідомило про відсутність пропозицій та зауважень до нього.

Офіс підтримки адаптації законодавства України до положень права Європейського союзу зазначає про наявність положень, які стосуються міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції та права Європейського Союзу.

Підкомітет з питань науки та інновацій розглянувши на своєму засіданні 23 березня 2026 року у межах предмету відання Комітету проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що стосуються торговельного мореплавства та судноплавства на внутрішніх шляхах» (реєстр. № 14344 від 30.12.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, надані до нього

експертні висновки, пропонує за результатами його розгляду на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України прийняти зазначений проект Закону за основу.

Заслухавши та обговоривши інформацію заступника Міністра розвитку громад та територій України А. Кашуби, голови підкомітету з питань науки та інновацій В. Колоха, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що стосуються торговельного мореплавства та судноплавства на внутрішніх шляхах» (реєстр. № 14344 від 30.12.2025), за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Направити цей Висновок до Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури, визначеному головним з підготовки цього законопроекту.

Голова Комітету

Сергій БАБАК